

KÖZSÉGI KÖNYVTÁR 2020. ÉVI BESZÁMOLÓJA

Lakitelek

Szabó Istvánné
intézményvezető

1. Rövid összefoglaló (max. 1500 karakter)

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

Könyvtárunk működése a 2020-ban kialakult helyezet miatt sem költségvetésileg, sem az intézményre kényszerített intézkedések miatt nem volt zökkenőmentes.
Az intézménynek 2020-ban **646 regisztrált beiratkozott olvasója** volt, (ebből **új beiratkozó 89 fő**).

Életkor szerint:
14 éven aluliak: 215 fő 33 %
14 éven felüliek: 435 fő 67 %

2020-ban **személyesen és elektronikusan összesen 34.070 fő** kereste fel könyvtárunkat – a kiemelkedő számot a honlap látogatottsága emelte meg, az új honlap szerkesztése végett - ebből **személyes helybeni használatok száma 7.955 fő**.
2020-ban a **dokumentum kölcsönzések** száma nem csökkent a vírushelyzet miatt, összesen **8.161 db** dokumentumot kölcsönöztek, **ebből 14 éven aluli, 1.964 db dokumentum**, a Szikla integrált könyvtári rendszer szerint.

b. tárgyévi innovációk, innovatív lépések

A lakiteleki Községi Könyvtár innovatív tevékenységét a 2020-as évben a koronavírus-járvány határozta meg legfőképpen.
A Magyar Falu Program keretén belül, Lakitelek Önkormányzata pályázatot nyújtott be a lakiteleki Községi Könyvtár nyílászáróinak cseréjére, amelyet el is nyert. A munkálatok előre láthatólag 2021-ben elkezdődnek.
Elkezdődött az új honlap tartalmi, szerkesztési munkafolyamata.

c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Eredményeink romlásához egyértelműen hozzájárult, hogy a koronavírus-járvány (COVID-19) miatt a naptári évben két alkalommal is központilag bezárt a könyvtár. Ezen intézkedés főleg a rendezvények, csoportok fogadásában jelentett nagy visszaesést.
A kölcsönzéseket megoldottuk előkészített csomagok kiadásával, tájékoztatást adtunk telefonon és elektronikusan. Könyvtárunk a járványveszélyre tekintettel rugalmassá tette a kölcsönzési szabályokat és a késedelmi díjakat is felfüggesztette. Meghirdettük a Könyvet házhoz programot, bár ez nem volt sikeres.

2. Stratégiai célok végrehajtása (max. 1000 karakter)

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Kitűzött céljainkat a kialakult helyzet miatt nem tudtuk teljes egészében megvalósítani.

- rendszeresen bővítettük, fejlesztettük gyűjteményünket az olvasók igényeinek és a minőségi elvek figyelembe vételével – **terveinknek megfelelően megvalósult**
- támogattuk a digitális tudás megszerzését főleg az idősebb korosztály esetében, esetleges kérések alapján

- együttműködtünk az óvodával, általános iskolával – **folyamatosan (kivéve a korlátozások időtartamát)**
- programokat szerveztünk gyermekeknek, felnőtteknek- **a kényszerű bezárások miatt a programok kb. 40 %-a elmaradt**
- csatlakoztunk az OKN és az Internet Fieszta programjaihoz **(utóbbi esetében maradtak el meghirdetett programjaink)**
- fejlesztettük a könyvtár informatikai rendszerét – **folyamatban**
- gyűjtöttük, feltártuk és hozzáférhetővé tettük Lakitelekről szóló dokumentumokat, cikkeket- **folyamatosan végeztük**
- tervszerű selejtezéseket végeztünk – **megvalósult**

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

A Márai-program 110.000,- Ft értékű dokumentumtámogatással járult hozzá a gyűjtemény fejlesztéséhez.
Érdekeltségnövelő pályázaton 298.000,- Ft-ot nyertünk.

3. Szervezet (max. 1000 karakter)

A fenntartó a könyvtári szakmai feladatok ellátására 2 státuszt biztosít, amely évek óta csak egy szakmai alkalmazottal van betöltve, intézményvezetői feladattal egybekötve.
Technikai állományon 1 fő van. A rendszergazdai tevékenységet, a karbantartási munkálatokat a fenntartó alkalmazásában álló szakemberek, illetve közfoglalkoztatottak látják el.

4. Infrastruktúra (max. 1000 karakter)

a. fizikai terek állapotának változása

A könyvtár fizikai tereinek állapota a tárgyévben nem változott.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

A 3 db *dolgozói számítógép* közül 1db újszerű megfelelő, 2db pedig elavult.
Az 1db *server* állapota megfelelő, tárhelyileg kevés.
1 db szünetmentes tápegység vásárlására került sor.
Olvasóink részére 3 db laptop áll rendelkezésre.

c. egyéb infrastruktúra

Ebben az évben infrastruktúra fejlesztés nem történt.

5. Gyűjteményi információk (max. 2000 karakter)

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

2020-ban gyarapításra fordított összegünk, költségvetési forrásunk a központi költségvetésben biztosított kötelező normatívával együtt **906.401,- Ft** összeg, ebből **érdekeltségnövelő** támogatáson elnyert **298.000,- Ft**-ot költöttünk könyvre, folyóiratra (**folyóirat: 125.950,- Ft**).
A folyóiratok beszerzését az igények, a valós használat függvényében racionalizáltuk.

A gyarapítási keretünket a **Márai-program** által kínált lehetőség bővítette **109.686,- Ft**-al valamint a helyi **Auti Alapítványtól 54.736,- Ft** értékben kaptunk ajándék könyveket. Összes éves gyarapodásunk 1.080.823,- Ft, ez 140 ezer forinttal kevesebb a tavalyi évhez képest.
458 db dokumentum beszerzése történt ebben az évben, 18 db-al kevesebbet, mint az előző évben.

Könyvtárunk állománygyarapítása tervszerűen, a gyűjtőköri szabályzatban előírtak, valamint a könyvtárhasználók igényeinek figyelembe vételével történik.
Az állomány nagysága nem nőhet folyamatosan, hiszen a könyvtár befogadóképessége korlátozott.
Könyvállományunk tartalmilag az olvasói és a szakmai elvárásoknak megfelel. A bestseller irodalom gyarapítása is elengedhetetlen, úgynevezett dezideráta listát (kívánságlistát) vezetünk olvasóink kérésére.

b. gyűjteményfeltárás

A könyvtár 2006-ban megvásárolt Szikla integrált könyvtári rendszerrel dolgozik. A tényleges feltárást 2013-ban kezdték el, azóta folyamatos a rendszerben való feltárás. A rendszer frissítése biztosított, működésében jelentős fennakadások nincsenek. A megvásárolt dokumentumokat a szabályzatainknak megfelelően állományba vettük, feldolgoztuk, tárgyszavaztuk az integrált könyvtári rendszerbe. Ajánlót készítünk belőle az olvasók számára.
Az elektronikus katalógusban rögzített rekordok száma: a rögzített könyv és elektronikus dokumentumok számát jelentik.

c. állományvédelem

Könyvtárunkban nem végzünk aktív állományvédelmi tevékenységet, pl. kötést, fertőtlenítést, restaurálást, savtalanítást, és nem is rendelkezünk állagvédelmet szolgáló gépekkel, szakemberrel. Muzeális dokumentumaink nincsenek, nem is tervezzük beszerzésüket.
Az épület riasztóval ellátott. A rágcsálóirtásra az intézménynek szerződése van. A tűzvédelmi utasítást betartjuk.

d. digitalizálás

Könyvtárunkban nem folyik digitalizálási tevékenység.

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (max. 3000 karakter)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Alaptevékenységhez kapcsolódó kötelező tevékenységünk a rendezvények szervezése, könyvtárbemutató és könyvtárhasználati órák tartása.
2020-ban 97 **rendezvény volt** a könyvtárban, amelyen 2290 **fő vett részt**. Iskolás csoportoknak tartottunk könyvtárhasználati órákat, rendhagyó **környezeti órákat**, terápiás kutya bevonásával, mese délelőttöket tartottunk, amelyen az összes alsó tagozatos osztály részt vett.

b. helyben elérhető szolgáltatások

- könyvkölcsönzés
- kézikönyv, - korlátozottan
- folyóirat, - korlátozottan
- előjegyzés
- olvasóterem kézikönyvállományának használata
- tájékoztatás
- CD, DVD nézés, zenehallgatási lehetőség
- internet használat
- egyéb szolgáltatások (a könyvtár által kezdeményezett rendszerben működő programok pl., Színezd ki magadból, táborok, gyerekfoglalkozások, stb.)
- szkenner használata
- spirálozás, laminálás
- könyvtári, és egyéb helyi kiadványok, állományból kivont könyvek, régi folyóiratok árusítása

c. *távolról elérhető szolgáltatások*

- on-line katalógus
- tájékoztatás

d. *közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások*

- A **Magyar Kultúra Napja** alkalmából Harmatos Áronné nyugalmazott iskola igazgató tartott előadást.
- Várandós délelőttök címen, Gácsi Veronika tartott előadássorozatokat várandós kismamák részére.
- **Baba-mama klubunkat** ebben az évben is segítették a Védőnői Szolgálat munkatársai. A **Baba-masszázs** és a **Baba-angol** foglalkozások népszerűek a helyi kismamák, kisbabák körében.
- Fontosnak tartjuk a bevált programjaink folytatását, a **Kreatív szombat délelőttök, Könyvbújó Zetével,** amelyeken új beiratkozott olvasókat nyerünk, megismerkednek könyvtárunkkal és kölcsönzik állományunkat.
- **Akarsz-e játszani társasjáték** sorozatot folytattuk az év elején, sajnos a kialakult helyzet miatt elmaradtak a további alkalmak.
- Programot szerveztünk a **Múzeumok éjszakájára**, a Pulai-gyűjteménybe.
- Népszerűek az óvodás és kisiskolás korosztály számára tartott könyvtárhasználati és tematikus foglalkozásaink.
- Nagy lendülettel kezdtünk neki a nyári programok szervezésének, a helyi iskola nyári táborosai nagyon szívesen vették, heti két alkalommal 8 héten át, változatosabbnál-változatosabb programokat kínáltunk a gyerekeknek.
- Októberben megtartottuk az **„Országos Könyvtári Napok"** rendezvényeit, melyen már a pandémia második hulláma nagymértékben befolyásolta a részvételi arányt.
- **Őszi szünetre** kézműves foglalkozásokat szerveztünk, amely nagyon népszerű volt a családok körében.
- **Ella Dúla**, pozitív szülés élmény témakörben tartott előadást a kismamáknak.
- Decemberben a kötelező bezárás és korlátozások ellenére is ünnepi hangulatot próbáltunk teremteni, ajándék könyveket adtunk az olvasóknak, idézetekkel kedveskedtünk a lakosoknak. Adventi mesesorozatot készítettünk, Vass Anikó képviselő asszony közreműködésével.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Gyengeségünk továbbra is, hogy nem jól működik a könyvtárunk honlapja. A felület kezelése bonyolult, ez a probléma a 2021-es évben megvalósulni látszik. A rendszergazdai tevékenységet a fenntartó alkalmazásában álló szakember látja el. A közösségi médiában (Facebook-on) napra készek vagyunk, pótolva a honlap hiányosságunkat.

7. Minőségirányítás (max. 1000 karakter)

a. használói elégedettségmérés

Használói igényfelmérés nem követelmény számunkra, ennek ellenére terveink között szerepel, mert a használók véleménye segíti munkánkat. Ebben az évben sajnos ez a pandémia miatt elmaradt.

b. önértékelés

A könyvtárak minősítését a 12/2010. (III. 11) OKM rendelet szabályzata alapján könyvtárunkban még nem tervezzük e folyamat elvégzését. Intézményünk 2 szakembert foglalkoztató könyvtár. A megyei könyvtár útmutatása szerint a minőségirányítási feladataink: küldetésnyilatkozat, jövőkép, SWOT-analízis, partnerlista, panaszkezelési szabályzat megalkotása. Ezek a dokumentumok elkészültek.

c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

2011-ben elvégeztem a megyei hatókörű városi könyvtár által indított Minőségmenedzsment a könyvtárban – 120 órás, 4 modulos akkreditált tanfolyamot. Ezen szemlélet és szabályzatok alapján irányítom a lakiteleki Községi Könyvtár munkáját.

8. Tudományos kutatás és kiadványok (max. 1000 karakter)

Intézményünkben ilyen tevékenységet nem folytatunk.

9. Partnerségi együttműködések (max. 1000 karakter)

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

Célunk az intézmény jelenlegi partnereivel (fenntartó, iskola, óvoda, Auti-tanoda, Közösségi Tér, Népfőiskola, civil szervezetek) az együttműködés fenntartása, továbbá új kapcsolatok kiépítése. A különböző intézményekkel, szervezetekkel kötött partnerségben nagy lehetőségek rejlenek, számos innováció forrásul szolgálhat.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (max. 1000 karakter)

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

Könyvtárunk havi rendszerességgel jelen van a helyi újságokban: Lakiteleki Újság, Otthonunk Lakitelek. Népszerű és kedvelt könyvtárunk facebook oldala.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Arculatunk egységességére nagy gondot fordítunk:
- meghívóinkat, plakátjainkat egységes formában készítjük el, sokszorosításuk helyben történik
- a könyvtár külső és belső oldalára elhelyezett információs felületein saját rendezvényeinket és egyéb kulturális programjainkat népszerűsítettük
- népszerű és kedvelt könyvtárunk facebook oldala
- személyre szóló meghívókat, plakátokat készítünk

11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által (max 1500 karakter)

a. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól

A kecskeméti megyei könyvtár 2020-ban is ellátta a szakmai tanácsadó, a képzéseket, továbbképzéseket szervező, a koordináló intézmény szerepét.

b. a könyvtár tevékenységét segítő 2020-ban nyújtott szolgáltatásairól

Ellenőrizte és szervezte a statisztikai adatszolgáltatásunkat. Koordinálta a szakmai beszámolókat és a munkaterveket. Személyes és online tájékoztatókat tartott többek között az új jogszabályok, pályázatok megjelenéséről, értelmezéséről, az MKE és az IKSZ munkájáról. Szakmai napokat tartott a megye települési könyvtárainak aktuális tematikával.

c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról

Intézményünk önálló könyvtár, nem tagja a KSZR-nek. A fenntartóval való együttműködés, a könyvtár fejlesztésével kapcsolatos bárminemű javaslattétel az intézmény vezetőjének a feladata.

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról (max 1500 karakter)

a. milyen új szolgáltatások jelentek meg a megváltozott pandémiás helyzetben a könyvtárhasználók kiszolgálására? (felsorolás)

Bár a könyvtár kapuja átmenetileg bezárt a nyilvánosság előtt, a korlátozások ellenére a kulisszák mögött továbbra is lázas munka folyt. A zárvatartás azt jelentette, hogy legfontosabb lételemünket nem engedhettük be, az olvasókat! Rugalmasan reagáltunk a nem várt járványügyi helyzetre. Elsősorban a szolgáltatásaink átszervezésével, újak kialakításával próbáltuk megtalálni azokat a lehetőségeket, amelyekkel használóinkat támogatni tudtuk.
- Fontosnak tartottuk, hogy a járvány miatti bezárás idején is megmaradjon a kapcsolat a használókkal, az olvasóink érezzék, hogy értük vagyunk, megerősítettük a jelenlétünket a közösségi médiában.
- Kutató munkákat végezve hasznos, tanulást segítő oldalakról tájékoztattuk a lakosságot, e-könyvek, hangos könyvek, kötelező olvasmányok és egyéb kulturális oldalakat dolgoztunk át és osztottuk meg a facebook oldalunkon.
- Május 26-án nyitottuk meg olvasóink részére a **Könyvtár teraszt**.

Az eddig kihasználatlan teret, hangulatos elemekkel díszítettük, ahol az olvasók kellemes környezetben, madárcsicsergést hallgatva, folyóiratot, könyvet olvasgathatnak, wifit használhatnak.

- Alpolgármester úr ötlete alapján felhívást intéztünk a lakosság felé, **közös felolvasásra.**
  Mint minden más, ez is döcögősen indult, de egyre lelkesebbek lettek a lakosok, sőt más helységben élők is csatlakoztak e szép kulturális kezdeményezéshez.
  Felolvasások, versek, mesék, videók, zenés összeállítások érkeztek, amelyeket minden este 19 órakor megosztottunk.
- A járványügyi helyzet miatt a könyvtárak helybeni használata, dokumentumok kölcsönzése sem volt lehetséges. Próbáltunk alkalmazkodni a nehéz körülményekhez, online vagy telefonon megrendelt előre összekészített könyvcsomagokkal. A koronavírus járvány a megannyi negatív hatása mellett az olvasási szokásainkra pozitív hatással volt. A könyvek a négy fal közt élők számára, menekülést kínálnak a nyomasztó valóságból.

Ezek mellett:

- Vigyél magaddal – szívet lelket melengető idézetek
- Szakíts egy szívet magadnak – Valentin nap
- Adventi mesefelolvasó

b. részt vett-e valamilyen formában a könyvtár a koronavírus elleni helyi védekezésben?

A könyvtár szervezésében és az önkormányzat finanszírozásával április közepétől elkezdődött a védőmaszkok készítése. Ezek megvalósításában, mint minden más helyzetben, a lakiteleki lakosok nagy részt vállaltak.
Előre méretre levágatott anyagok lettek kiosztva a varrásra jelentkezők között. Egységes maszkokat készítettünk, a munkafolyamatokról képekkel informáltunk mindenkit. A jó összefogásnak köszönhetően az effektív munka egy hét alatt lezajlott, április 23-án a kész maszkokat az önkormányzatnak átadtuk.

c. milyen segítséget kapott a megyei könyvtártól a veszélyhelyzet és a járványügyi készültség alatt?

Folyamatos információkat kaptunk a megyei könyvtártól a korlátozásokról, szolgáltatásokról, védekezéssel kapcsolatos teendőkről könyvtári vonatkozásban.

Összesen: maximum 16.500 karakter

Lakitelek, 2021. február 16.

aláírás
Intézményvezető

Lakitelek, 2021. február

LAKITELEK Önkormányzata

aláírás
Fenntartó